



Stichting Kinderen van de Zon

Nieuwsbrief juli 2016

Land van Ravensteinstraat 31
5402 EH Uden
tel. 0413-266259
e-mail: hamaschepers@hetnet.nl
www.kinderenvandezon.org

Geachte lezer, beste donateur,

Onlangs ben ik thuisgekomen uit Peru na een mooie tijd met de niños in Ayacucho en Arequipa. Voor mijn vertrek kreeg ik van een lieve vriendin een kaart met daarop de woorden: "Begin met te doen wat nodig is, daarna wat mogelijk is en plotseling ben je het onmogelijke aan het doen". Er is zoveel nodig en ons werk lijkt soms bijna onmogelijk, maar wat geeft het een goed gevoel als we het onmogelijke toch mogelijk weten te maken!

Het is prachtig om te zien dat, na een lastige start, het team haar weg begint te vinden in de wijken Yanama en Miraflores en dat de naaiopleiding van de tienermoedertjes goed draait. Vanwege het mooie resultaat zijn we tijdens mijn werkverblijf zelfs een tweede nieuwe naaiopleiding gestart!

Graag wil ik jullie in deze nieuwsbrief laten meegenieten van al het moois dat dit jaar op mijn pad is gekomen. De Kinderen van de Zon wensen jullie een zonnige zomer en hopen dat jullie ons werk opnieuw willen steunen.

*Veel leesplezier en bedankt voor jullie belangstelling,
Marianne Schepers.*



Hier doen we het voor!

Als ik in Miraflores kom binnenlopen hoor ik een kind roepen: "Profesora, je bent er weer! Weet je dat ik ben overgegaan en dat ik mijn huiswerk al af heb?"

Daar staat Miguel, een van mijn klantjes van vorig jaar bij het individueel onderwijs. Fantastisch dat deze jongen, na een jaar extra steun bij Mama Alice, is overgegaan! Als ik hem vraag of ik zijn huiswerk mag zien kijkt hij een beetje minder vrolijk en zegt dat hij het echt **bijna** af heeft. Hij slaat zijn schrift open en zegt met een stralende lach: "Zie je wel, profesora, dat ik het bijna af heb".

Ik leg hem uit dat bijna niet helemaal is! Samen gaan we ervoor zitten om zijn huiswerk helemaal af te maken en dan kan deze kleine donderstraal met recht zeggen dat zijn huiswerk af is.

Zaterdag, 2 april 2016

Wie verre reizen maakt, kan veel verhalen.

Bij het lezen van de titel van mijn eerste verslag weten jullie precies hoe laat het is: ik heb mijn grote reis weer aanvaard. Door bovenstaande woorden van de dichter Matthias Claudius wist ik meteen waarom ik altijd veel te verhalen heb: gewoon omdat ik zo'n verre reizen maak! Afgelopen woensdag was het zover en ben ik, na afscheid genomen te hebben van allen die me dierbaar zijn, weer naar Peru vertrokken. Op Schiphol heb ik afgesproken met Frédérique, die de afgelopen maanden in Nederland was. Tezamen zullen we terugvliegen naar Peru. We blijven 2 dagen in Lima om inkopen te doen voor het project en vliegen daarna door naar Ayacucho. Om 07.00 uur landen we in Ayacucho en als we buiten komen wordt er door een groep mensen 'welkom' geroepen. Frédérique en ik zijn blij verrast te zien, dat dit de teamleden van Mama Alice zijn. Speciaal voor ons zijn zij op hun vrije zaterdagochtend zo vroeg uit de veren gekomen! Wat doet ons dat goed!



Een warm welkom in Ayacucho.

Na een gezellig ontbijt met het team ga ik naar mijn hotel en ook daar word ik zeer hartelijk welkom geheten. Ik voel me weer helemaal in mijn element en hoop intens dat ik alles, wat ik me heb voorgenomen te doen, gerealiseerd krijg.

Dankzij jullie lieve warme steun kan ik weer een nieuwe naaiopleiding voor kansarme tienermeisjes starten. Ook hoop ik dat we tijdens mijn werkverblijf de koksopleiding kunnen starten en alle verdere plannen die ik nog heb bewaar ik mooi voor de komende weken. Per slot van rekening heb ik het excuus van mijn leven, want dankzij deze verre reis, mag ik weer veel verhalen met jullie delen.

Zaterdag, 9 april 2016

Als wij ons licht laten stralen, laten we ook de ander stralen.

Frédérique en ik besluiten om meteen de eerste zondagochtend naar Quinua te reizen om daar een stuk grond te gaan bekijken.



Een stukje paradijs in Quinua.

ONG Mama Alice is volledig afhankelijk van donaties en daarom is het belangrijk om in de toekomst een eigen bron van inkomsten te hebben. In het dorpje Quinua, op een uurtje reizen van Ayacucho vandaan, willen we een toeristisch opleidingscentrum en ecolodge gaan bouwen waar we workshops en taalopleidingen kunnen geven. Binnenkort starten we een koksopleiding van een jaar en na hun afstuderen kunnen onze eigen koks dan een baan krijgen in ons nog te bouwen restaurant. Hierdoor hebben zij werk en de opbrengsten van het restaurant zijn voor Mama Alice. Dit wordt een eerste voorzichtige start naar zelfstandigheid. Het is allemaal nog toekomstmuziek, maar wat hoop ik intens dat dit gaat lukken.

De maandagochtend beginnen we altijd met een teamvergadering en het welkom van het team is hartverwarmend. Ik ben echt weer thuis. Helaas moet Frédérique het slechte nieuws met het team delen dat er niet voldoende donaties zijn binnengekomen en dat dit consequenties heeft voor ons werk. Hoe triest het ook is, zij zal de komende week moeten gaan snijden in het budget, met alle gevolgen van dien. Lieve mensen, op dat moment moet ik aan jullie denken en aan jullie warme steun, want een ding is zeker, zonder jullie steun kunnen wij ons werk niet doen. Ik ben jullie dan ook intens dankbaar dat jullie ieder jaar weer aan onze niños denken.

We bieden kleuter-, individueel- en muziekonderwijs, huiswerkbegeleiding aan kinderen die

op de basis- en de middelbare school zitten, vakopleidingen en maatschappelijk werk. Dit alles doen we in twee achterstandswijken: Miraflores en Yanama. Ik besluit dan ook meteen om 's middags mee naar de wijk Miraflores te gaan, om hier samen met het team de schouders eronder te zetten. In Miraflores hebben we een mooi samenwerkingsverband met de directeur van de school, Colegio Faustino. Vorig jaar heeft de directeur Mama Alice benaderd met de vraag of we de kinderen in zijn wijk willen komen ondersteunen. In ruil hiervoor mogen we 4 lokalen van zijn school gebruiken voor ons werk en krijgen we extra ruimte voor het geven van onze vakopleidingen. Aangezien de armoede in de hoger gelegen delen van deze wijk groot is hebben we dit aanbod met twee handen aangenomen. Voor ik het weet zit ik de kinderen te helpen met het maken van hun huiswerk.



De jongeren genieten van hun muzieklessen.

Daarna ga ik naar het lokaal waar de muzieklessen gegeven worden, want ik ben zeer benieuwd hoe het met onze muzikantjes gaat. De muziekleraar begroet me hartelijk en het orkest speelt al op volle sterkte. Het straalt van de gezichten van de leerlingen af, dat muziek maken hun lust en hun leven is en dat verwoorden ze ook zelf aan mij. Zoals ik altijd zeg: "Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd", zo zeggen zij: "Een dag zonder muziek maken, is een dag niet geleefd". Met deze donatie hebben we niet alleen letterlijk maar ook figuurlijk muziek gebracht in het leven van deze kinderen.

Om 17.00 uur heb ik beloofd mee te komen werken met Profesora Carmen en Graciela met de nieuwe groep kinderen die individueel onderwijs bij ons krijgt. Vandaag komen de kinderen van Miraflores en eigenlijk hebben ze allen hetzelfde probleem. Ze zijn gemiddeld 7 of 8 jaren en

kunnen niet lezen en schrijven. Verschillende kinderen hebben ook spraakproblemen, waardoor ze gepest worden op school en gaan hierdoor vaak op de vuist of verschijnen niet op school. Zo ook de kleine Willian. Zijn moeder heeft het gezin verlaten toen hij 4 jaren oud was. Ze is naar het platteland verhuisd en daar een nieuw leven begonnen. Ook zijn vader is een nieuwe relatie aangegaan. Zijn nieuwe vrouw is lief voor de kinderen uit haar relatie met de vader van Willian, maar ze is bepaald niet lief voor Willian. Hierdoor maakt dit manneke thuis veel problemen en wil eigenlijk het liefst bij zijn oma wonen. Dit gaat ten koste van zijn schoolresultaten. Vorig jaar werkten we nog met 2 onderwijzeressen in het individueel onderwijs, maar nu hebben we een profesora vervangen door Graciela, een maatschappelijk werkster. De problemen van deze kinderen zijn zo groot en de thuissituatie is vaak zo slecht, dat het voor de profesora onmogelijk was om les te geven en ook nog als maatschappelijk werkster op te treden. Nu draait Graciela mee tijdens deze lessen en ik spreek met haar af dat we de komende weken samen het gedrag van de kinderen zullen observeren.



Met onze extra steun gaat ook Willian het redden.

Dinsdag wordt het hoog tijd dat ik de jaarlijkse kerstklus met de mamitas in gang ga zetten. Ook door deze alleenstaande vrouwen word ik met open armen ontvangen. In hun enthousiasme vergeten ze dat ik geen Quechua spreek en als ik hen niet in het Spaans maar in het Nederlands antwoord geef begrijpen ze mijn hint. En dan kan ik de mamitas gaan verklappen welke kerstklus we dit jaar gaan klaren. Het is prachtig om te zien hoe ook deze moeders steeds meer zelfvertrouwen krijgen. Vorig jaar keken ze nog met angst in hun ogen naar de kerstkaart die ze moesten gaan maken, want alles wat nieuw is vinden ze eng. Ze waren ervan overtuigd dat dit te moei-

lijk voor hen was. Maar door te zien dat een mens al doende leert, groeide hun zelfvertrouwen en na verloop van tijd zaten ze vol overgave aan de kaarten te werken. En zie hier het resultaat. Heel kritisch bekijken ze de kaart die we dit jaar willen gaan maken en Mery, een van de moeders, kijkt me aan en zegt: *"Profesora Marianne, het spijt me, maar die muts van Jozef is echt geen Peruaanse muts, die zul je moeten veranderen. Zo zou een Peruaanse Jozef er niet bij willen lopen"*. Wat een verschil met vorig jaar! Iedereen moet smakelijk lachen om de opmerking van Mery, maar ik zie dat het haar menens is. Geweldig dat ze zo meedenkt! Braaf ga ik op haar advies de muts van Jozef aanpassen en dan kan ons kerstfeest beginnen, want je kunt er niet vroeg genoeg bij zijn!



En warm welkom van de leerlingen van de naaiopleiding.

's Middags ga ik meehelpen met de naaiopleiding van de tienermoedertjes. Hier zijn we vorig jaar mee kunnen starten, dankzij een donatie van een goede doelen stichting. Als ik binnenkom gaan alle moedertjes snel op een rijtje staan en toveren een door hen zelf genaaid spandoek te voorschijn met daarop de woorden: *"Bienvenida Marianne"*. Vervolgens komt Yanet naar me toe en zegt: *"Profesora, hier ben ik! Ik zei je toch vorig jaar, dat als jij me de kans zou geven, ik die met twee handen zou aannemen en dat ik deze opleiding zou afmaken. Elke dag volg ik de lessen, nooit laat ik verstek gaan en ik heb al de meest mooie dingen leren maken. Profesora, een ding is zeker, ik ga voor mijn eigen toekomst en de toekomst van mijn kinderen zorgen!"* De tranen schieten in mijn ogen, zo ontroerd als ik ben door haar woorden. Vol trots staat ze voor me en ze straalt. Wat is het toch prachtig dat als wij zelf ons licht laten stralen, we ook de ander laten stralen. We omhelzen elkaar. Meer heb ik niet nodig om door te knokken voor deze meiden en

wat voel ik me een rijk mens dat ik dit alles kan realiseren dankzij jullie warme steun.

Zaterdag, 16 april 2016

Wie met zijn hoofd in de wolken loopt en met zijn voeten op de grond, is waarlijk een groot mens.

Maandag moeten we alle spullen van onze naaiopleiding verhuizen naar ons lokaal in de wijk Miraflores, want a.s. donderdag begint de nieuwe naaiopleiding. Ook onze jongste leerling, Yanet, helpt de hele dag mee. Iedere keer als ik dit meisje zie glim ik van trots. Met een ongelooflijke wilskracht en doorzettingsvermogen wordt haar werk steeds beter en ze geeft niet op. In Miraflores starten we met een groep van 20 tienermeiden en dit is voor de naailerares Ana onbegonnen werk. Ze kan zoveel leerlingen niet in haar eentje aan het werk houden en we hebben dan ook besloten dat Yanet haar assistente mag worden.



Met recht een trotse Yanet.

Dit is een prachtige beloning voor haar noeste arbeid, iets waar zij in haar stoutste dromen niet van had durven dromen. Yanet heeft gezien hoe een van de andere alleenstaande moeders, in de loop van het afgelopen jaar haar eigen naaimachine heeft kunnen kopen door eten te verkopen op straat. Dit is wat Yanet ook wil, want dan is ze voor de rest van haar leven onder de Peruaanse pannen. We betalen haar het salaris van een assistente en dit sparen we voor haar, totdat ze een eigen naaimachine bij elkaar heeft. Een Indiaans gezegde zegt: *"Wie met zijn hoofd in de wolken loopt en met zijn voeten op de grond, is een waarlijk groot mens"*. Dit gaat voor mijn gevoel over mensen zoals Yanet. Al het hele jaar loopt zij met haar hoofd in de wolken, want dankzij deze nailessen ziet ze haar droom werkelijkheid worden. Maar aan de andere kant staat

ze met twee voeten op de grond en dat maakt dat zij echt een groot mens is. Een ding is zeker, zij komt er wel.

Profesora Eskarly is kleuterleidster en werkt met onze kleutertjes in de wijk Yanama. Dinsdagochtend komt ze zeer vermoeid binnen en als ik haar vraag of ze niet goed geslapen heeft zegt ze dat ze gek wordt van de jeuk. Ze is naar de apotheek gegaan en ze blijkt tijdens haar werk met de kinderen in Yanama vlooiën opgelopen te hebben. Yanama is een grote achterstandswijk, waar geen water en geen riolering is. We zijn in februari van dit jaar in deze wijk begonnen en het is een heel moeizame start geweest. Yanama ligt veel hoger in de bergen dan het centrum en het kan er dus veel kouder zijn. We hebben van de directeur van de basisschool goedkeuring gekregen om na school de lokalen te gebruiken voor onze werkzaamheden. Ofschoon het nog bittere armoede is zitten we nu gelukkig droog.



Buiten tandenpoetsen aan de rand van een slootje.

Maar hoe moeilijk Eskarly en de rest van de teamleden in eerste instantie de overstap naar Yanama ook vonden, ze zouden nu voor geen goud nog anders willen. Hier doen we het werk waar het omdraait. Laatst las ik dat "Getting to zero", oftewel het uitbannen van extreme armoede binnen 1 generatie, de centrale doelstelling voor de nieuwe agenda van Internationale Ontwikkelingssamenwerking wordt. Voor effectieve armoedebestrijding zijn economische groei, verbeteringen in inkomensverdeling en speciale programma's voor de armste groepen van vitaal belang. Dat mensen in extreme armoede achterblijven komt door verschillende factoren: zo heeft in veel opkomende economieën de toenevende inkomensongelijkheid een remmende werking op de armoedebestrijding. De inzet op "Getting to zero", als wereldwijd ontwikkelingsdoel, weerspiegelt een gezonde en nobele ambi-

tie. Maar belangrijker is het om een strategie te ontwikkelen om dit te realiseren.



Jong geleerd is oud gedaan.

Het stimuleren van economische groei is niet genoeg voor het uitbannen van armoede. Regeringen in ontwikkelingslanden zullen ook moeten investeren in sociale voorzieningen, goed bestuur en sociale cohesie. Daarbij zal vooral ook aandacht moeten worden gegeven aan het versterken van de positie van mensen, die nog ver onder de armoedegrens leven. Van dit alles is hier in de wijk Yanama nog totaal geen sprake en je mag van een wonder spreken als dit probleem hier binnen 1 generatie is opgelost. Wij beginnen hier met 'cero', met nul komma nul en alle kleine beetjes die wij deze kinderen en hun ouders kunnen brengen is al mooi meegenomen. We gaan ervoor, want alle kinderen verdienen gelijke kansen, ook hier in Yanama!

Woensdag begin ik met de mamitas aan de jaarlijkse kerstklus. Als ik nauwelijks binnen ben zegt mamita Paulina dat ze maar met de deur in huis zal vallen. Ze vindt mijn fleecvest prachtig en hoopt dat ik dit volgend jaar eentje voor haar meebreng. Vervolgens begint Fernandina te lachen en zegt dat zij liever heeft dat ik een Nederlandse man voor haar score. Alle moeders liggen in een deuk en vragen of die man nog wel in mijn koffer past als daar ook al een fleecvest voor Paulina in zit. Bloedserieus ga ik op de vraag van Fernandina in. Als ik niet weet wat zij van deze man verwacht, weet ik ook niet of ik de juiste man meebreng. En dan gaat ze helemaal los. Allereerst moet hij van dansen houden, want daar is ze gek op. Daarnaast zou het fijn zijn als het een timmerman is, want ze heeft dringend een nieuw bed nodig. Jullie zullen begrijpen dat dit tot grote hilariteit bij de mamitas leidt en ook al zal die man er niet komen, deze lol neemt niemand hen meer af.



De mamitas kunnen praten en breien tegelijk.

Later vertelt Fernandina mij haar levensverhaal en begrijp ik helemaal waarom zij zo graag een man aan haar zijde zou willen hebben. Haar jongste zoontje is 10 jaren en zwaar geestelijk en lichamelijk gehandicapt. Hij kan niet lopen en niet praten, geen vast voedsel eten, niet zitten en is altijd aan de diarree. Eerst ging hij naar een speciale school, maar sinds enkele jaren is hij hele dagen thuis. Fernandina woont namelijk op een berg en daar komt geen bus noch taxi. Ze heeft de kracht niet meer om haar zoon op haar rug de berg af te dragen en daarom is hij sindsdien hele dagen thuis. Als ik haar vraag wie er voor hem zorgt als zij hier haar werk zit te doen, antwoordt ze dat hij alleen op bed ligt tot zij thuis komt. Wat een triest verhaal! Tezamen praten we erover wat zij nodig heeft om haar zoon naar school te laten gaan. En dan voel ik dat Fernandina met haar hoofd heel goed weet wat goed voor hem en haar zou zijn, maar in haar hart er nog niet klaar voor is om hem los te laten. Frédérique vertelt mij dat ook zij alles in het werk hebben gesteld om Fernandina te helpen, maar dat ze zich steeds op het laatste nippertje terugtrekt. Toch willen we er opnieuw naar kijken of we iets voor Fernandina kunnen betekenen, want eens komt de dag dat ze er misschien wel klaar voor is om haar zoontje aan de zorg van een ander over te laten. En nu kan ik me voorstellen waarom Fernandina een man wil die kan dansen, want wat zou het heerlijk voor haar zijn als ze eens een keertje helemaal uit haar dak kan gaan.

Zaterdag, 23 april 2016

Niet liefdadigheid maar zelfredzaamheid leidt tot betere leefomstandigheden en groei.

Vandaag wil ik meewerken met de nieuwe naaiopleiding van de tienermeiden. Het is volle bak in het lokaal. De meisjes zijn bezig met het maken van hun eigen werkmap. Ondertussen voeren

we ook gesprekken met hen om hen beter te leren kennen. Als we met Erika praten komt de aap al snel uit de mouw. Ze is 16 jaren en anderhalve maand zwanger! Enerzijds ontzettend triest, maar aan de andere kant komt deze opleiding voor haar dus als geroepen. Daarom wil ik me met hart en ziel inzetten voor de vakopleidingen, die we deze jongeren bieden. We moeten kansarme mensen een beter perspectief bieden vanuit zelfredzaamheid. Niet liefdadigheid maar zelfredzaamheid leidt tot betere leefomstandigheden en groei. Als Erika deze naaiopleiding gaat afmaken kan zij in ieder geval zelf voor haar kindje zorgen, maar het blijft verdrietig, want ook weer is het een kind dat een kind gaat krijgen.



Een nieuwe naaiopleiding vol enthousiaste leerlingen.

Vandaag ga ik naar Yanama om met Profesora Eskarly in haar kleuterklas te werken. De laatste weken praten de jongens onafgebroken over hun pagarillo, hun vogeltje en la rosita, het roosje, van de meisjes. Thuis wordt over dit onderwerp niet gesproken en pas sinds een paar jaar is het op scholen toegestaan om erover te praten. Op dat moment vertelt een meisje van 4 jaren dat een man haar roosje wilde voelen en dat ze dit tegen haar moeder heeft verteld. Helaas heeft de moeder hier helemaal niet op gereageerd, omdat ze niet wist wat haar dochttertje haar hiermee wilde vertellen. Eskarly neemt deze kans te baat en geeft ter plekke een les seksuele voorlichting. Ze legt de kinderen uit wat de jongens met de woorden vogeltje en roosje bedoelen en dat hier nooit iemand anders aan mag komen, alleen je moeder als ze je wast. Het gegiechel is ook hier niet van de lucht, maar ik vind het geweldig dat Eskarly zo mooi en zo duidelijk hierover met de kinderen praat. Hopelijk wordt hier een heel klein begin gemaakt, om deze kleintjes beter te beschermen tegen de gevaren van buitenaf.



Op huisbezoek bij Juan-Luis.

Woensdag ga ik met Graciela, de maatschappelijk werkster van het individuele onderwijs, de gezinssituatie van de kinderen bekijken en gaan we in de wijk Miraflores op huisbezoek bij de moeder van Jorge en Jimena en de moeder van Ana. Als we bij het huis van Jorge en zijn zusje Jimena aankomen is moeder in geen velden of wegen te bekennen. Alleen Juan-Louis is thuis en dit is de 11 jarige oom van Jorge en Jimena.



Na gedane arbeid is het goed rusten.

Juan-Louis is een zeer verlegen jongen en hij zegt ons dat zijn oma de boer op is om voer te halen. De oudere zus van Jorge en Jimena is op 16 jarige leeftijd door een oom verkracht en daaruit is Juan-Louis geboren. Over het verdriet van dit jonge moedertje is in het gezin nooit gesproken en ze neemt sinds de geboorte van haar zoon ook geen verantwoordelijkheid voor hem. Daarom woont hij bij oma en noemt hij Jorge en Jimena ook gewoon zijn broer en zus. De kinderen krijgen thuis nauwelijks te eten en de armoede is groot. Wij besluiten alvast naar de moeder van Ana te gaan, die speciaal voor ons thuis gebleven is en niet op straat haar waar aan de man is gaan brengen.

Onderweg komen we dan toch gelukkig nog de moeder van Jorge en Jimena tegen en bespreken we met haar de problemen van haar kinderen, gewoon midden op het zandpad. We spreken met haar af dat ze haar kinderen voortaan zelf komt brengen en halen, zodat ze zeker weet dat ze de extra begeleiding bij ons ook benutten. En sindsdien ligt moeder 3 middagen per week heel braaf 4 uren te slapen bij ons op een bankje, voor de deur waar haar kinderen begeleid worden.



Ana volgt individueel onderwijs bij Mama Alice.

De moeder van Ana komt ons tegemoet lopen en is ontzettend blij dat we er zijn. Ana is ziek en gaat al een paar dagen niet naar school. Toen ik Ana voor de eerste keer zag vroeg ik me af of zij een verstandelijke beperking heeft, maar uit onderzoek is naar voren gekomen dat ze alleen achterloopt en traag is. Toen ze bij Mama Alice kwam kon ze niet schrijven, omdat haar vingertjes krom staan en ze niet wist hoe ze die moest gebruiken. Moeder vertelt met tranen in haar ogen hoe dankbaar ze ons is voor onze steun. Ze staat er alleen voor, want de vader van Ana is alcoholist en woont samen met een andere vrouw en een nieuw gezin. Vorig jaar had Ana het heel moeilijk op school. De onderwijzeres sloeg hard met een liniaal op haar tafeltje als ze niet snel genoeg haar werk maakte. Hierdoor ging Ana weer in haar broek plassen, iets wat ze al jaren niet meer deed. Toen moeder hoorde dat er nog 4 kinderen meer in de klas van Ana waren met hetzelfde probleem, zijn al deze moeders met de directeur gaan praten. Gelukkig krijgt Ana inmiddels speciale begeleiding bij ons en hebben we er hard aan gewerkt om haar haar vingertjes te leren gebruiken. De moeder heeft weer hoop gekregen, want Ana is opener geworden, maakt contact met de andere kinderen, haar vingertjes staan rechter en ze begint beter te schrijven. Gelukkig heeft ze op school nu ook een andere juf-

frouw en met veel geduld en goede zorg gaat Ana haar weg wel vinden.

Zaterdag, 30 april 2016

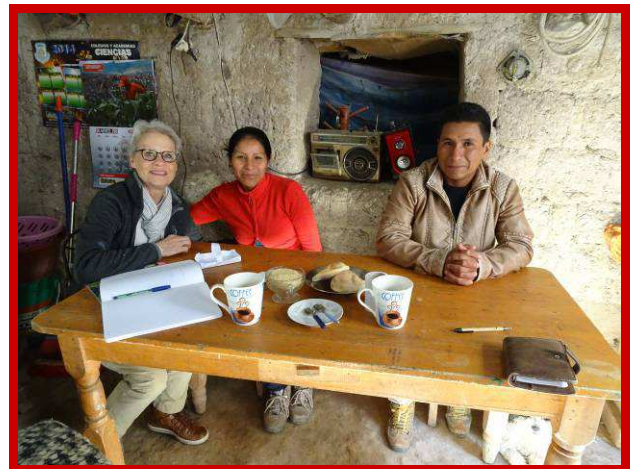
Gebruik je verleden niet als hangmat, maar als springplank.



Ik ga op reis en ik neem mee.....

Gelukkig is het zaterdag na het versturen van mijn weekverslag prachtig weer. Ik ga een cake en frisdrank kopen, want het is de laatste keer dat ik kan meehelpen met de naailessen van de moedertjes die op zaterdag les krijgen. Zo moeizaam als de opleiding vorig jaar van start ging, zo fijn draait alles nu. Het is echt genieten om deze moeders zo enthousiast en vol overgave achter hun naaimachine te zien zitten. Als ik binnenkom nemen ze een pauze en genieten we even van het lekkers dat ik heb meegenomen. Dit is tevens een mooi moment om hen te vertellen hoe trots ik op hen ben en dat ik intens hoop dat zij allen eind augustus zullen afstuderen. Het is geweldig hoe deze groep naar elkaar gegroeid is en er voor elkaar is. Al deze moeders dragen een moeilijk verleden met zich mee maar ze gebruiken dit niet als hangmat, maar als springplank naar een betere toekomst. En dat doen zij met grote sprongen! De moeders zitten een mooie stoffen rugzak te maken. Als ik vol trots een foto wil maken van het eindresultaat gaan alle moeders, tezamen met Profesora Ana en haar assistente Yanet, op een rijtje staan en met een stralend gezicht bieden ze mij de rugzak aan als dank voor mijn steun, bemoedigende woorden en voor het geloof dat ik in hen heb. Bij deze moeders voel ik eens te meer dat hoop hebben mooi is, maar hoop geven zeker ook. Ze hangen het werkstuk dat ik de hele middag heb bewonderd op mijn rug en ik straal even hard als zij.

Maandag ga ik met Graciela op huisbezoek bij de moeder van Keyli, een van de meisjes die bij ons individueel onderwijs volgt. Ze is 7 jaren en heeft grote moeite met lezen en schrijven. Daarnaast heeft ze een spraakprobleem. Toen haar moeder hoorde dat Keyli bij ons individuele begeleiding zou krijgen kreeg ze tranen in haar ogen. Hier droomde ze al jaren van, want zelf heeft ze maar 1 jaar basisschool gevolgd en haar grote wens is dat haar kinderen wel goed leren lezen en schrijven. Als Graciela en ik het huisje gevonden hebben nodigt de moeder ons tot mijn grote verbazing uit om binnen te treden in haar nederige woning. Het is een heel kleine kamer, waarin ze ook moeten koken, met alleen maar een zandvloer, maar het ziet er keurig netjes uit.



De trotse vader en moeder van Keyli.

Onmiddellijk wordt ook de vader van Keyli gebeld om naar huis te komen. Het blijken zeer betrokken ouders te zijn, die er alles voor over hebben om hun kinderen een betere toekomst te bieden. De vader van Keyli is bouwvakker, maar heeft lang niet altijd werk. Afgelopen vrijdag is Keyli niet naar de individuele begeleiding gekomen en we vragen aan de ouders of ze soms ziek was. Moeder kijkt ons aan en zegt dat ze graag open kaart met ons wil spelen. Haar man heeft de afgelopen week geen salaris ontvangen en ze hadden maar 50 centimos (€0,15) meer. Dit is de prijs van een buskaartje, maar moeder vindt haar dochtertje nog te klein om alleen met de bus te gaan en van dit geld kon ze voor zichzelf geen buskaartje kopen. Daarom had ze Keyli thuisgehouden. Keyli was hier zo verdrietig over dat ze stiekem notieblokjes heeft zitten maken, om deze



voor 20 centimos per stuk aan haar klasgenootjes te verkopen, zodat ze volgende week wel naar de les kan. Het ontroert me diep dat dit meisje er zoveel voor over heeft om door ons geholpen te worden. De moeder laat een mooi papieren mandje zien met daarin nog 7 notitieblokjes, het resultaat van de handel van haar dochtertje. De notitieblokjes zien er schattig uit en ik besluit ze alle 7 te kopen om dit kleine zakenvrouwtje te stimuleren meer knutselwerkjes te maken.

Donderdag ga ik weer naar Yanama, want ik wil met Yanet, een van de maatschappelijk werkers, op huisbezoek gaan bij de ouders van kinderen die bij ons begeleid worden. We gaan naar het huisje van Erick.



Erick en zijn buurmeisje maken hun huiswerk.

Hij is 13 jaren en woont bij zijn oma. Zijn moeder is overleden toen hij 3 jaren oud was en vader heeft een nieuwe vrouw en nieuwe kinderen. Op een dag heeft zijn nieuwe vrouw Erick naar zijn oma gebracht, met de woorden dat hij niet naar hen terug hoefde te komen. En dan staat oma versteld dat deze jongen opstandig is! Erick komt vaak veel te laat in de avond thuis en liegt erover waar hij geweest is. Volgens zijn zeggen maakt hij huiswerk bij Mama Alice en dan verwijt oma ons dat haar kleinzoon te laat thuis komt, terwijl hij niet bij ons is geweest. Als we bij het huisje van oma aankomen, zit Erick buiten voor de deur huiswerk te maken met het buurmeisje. Hij begroet ons hartelijk en ik zie een heel vrolijke vriendelijke jongen. We vragen hem of hij die week weer te laat is thuisgekomen. Aangezien hij dol op voetballen is beloven we hem dat hij a.s. zaterdag aan een voetbalwedstrijd mag mee doen, mits hij deze week elke avond op tijd thuis komt. Nadat hij zijn huiswerk gemaakt heeft gaan we gezamenlijk oma zoeken, die ergens in een slootje de was zit te doen. Erick

moet ook de schapen hoeden en voor het varkentje zorgen en ik voel me net een wandelend circus als we in een optocht met varken, schapen en honden op zoek gaan naar oma. Wat een hard leven leiden de vrouwen hier! Oma zit met een andere vrouw de was te doen in een vieze sloot. We overleggen met haar of ze ermee akkoord gaat dat Erick zaterdag naar de voetbalwedstrijd mag als hij de rest van de week op tijd thuis komt. Hier gaat oma gelukkig mee akkoord. We nemen afscheid van oma, na met haar afgesproken te hebben dat we over enkele dagen terugkomen en Erick loopt vrolijk met zijn beestebende met ons mee terug naar zijn huisje.



De oma van Erick doet de was in een sloot.

En dan is het vrijdag en alweer mijn laatste dag hier in Ayacucho. Wat is de tijd voorbij gevlogen en wat had ik graag nog meer willen doen! Na een laatste foto en een warm afscheid van de kinderen, Frédérique en het team is het voor mij tijd om verder te trekken.

Zaterdag, zaterdag 7 mei 2016 Ouders moeten hun kinderen "wortels en vleugels" geven.

Zaterdagochtend vertrek ik bij nacht en ontij van Ayacucho naar Arequipa. Wat zal ik Frédérique, het team en de niños missen! Maar er is nu eenmaal een tijd van komen en een tijd van gaan. Het enige wat ik hoef te doen is mijn dromen te volgen, want die weten de weg. Ook naar Arequipa! In mijn hotel word ik ontvangen als de "verloren gast". Onmiddellijk bel ik Flor op en ondanks dat het al donker is spreken we af om samen een hapje te gaan eten. Wat is het heerlijk om haar weer te zien! We hebben zoveel te bespreken en zijn zo blij samen weer aan de slag te kunnen dat we bijna niet kunnen wachten.

Maandag zijn Flor en ik uitgenodigd bij het project Restoring Children. Dit is een opvanghuis

voor seksueel misbruikte meisjes. Ook in dit project geeft Flor workshops. Vorig jaar hebben we een donatie weten te bemachtigen voor danslessen voor deze meisjes. Deze kinderen hebben een zwaar leven en niets is belangrijker dan dat juist deze kinderen echt even kind kunnen zijn.



De meisjes voeren een feestelijke traditionele dans op.

Vandaag is de directeur Rick jarig en samen met Flor ga ik naar het opvanghuis. Zodra we binnen zijn barst het feest los. Als verrassing voor de verjaardag van Rick en voor mijn komst hebben de meisjes, onder begeleiding van de danslerares, een paar dansen ingestudeerd. Ze zien er prachtig uit in hun kleurrijke traditionele Peruaanse kleding. Het ontroert me te zien hoe ze tijdens het dansen stralen, wetende welk een verdriet deze meisjes met zich meedragen. Het krijgen van danslessen was een grote droom voor deze meisjes en dit zijn de lessen waar ze nu de hele week naar toeleven. Vanaf december 2015 krijgen ze twee keer per week dansles en niet alleen de meisjes, maar ook de danslerares, genieten met volle teugen. De danslessen lopen nog tot december en wat hoop ik dat we deze meisjes ook in 2017 deze danslessen kunnen bieden!

Vanmiddag geven we een workshop op Colegio Republica de Venezuela. De directeur van deze school is bepaald niet communicatief ingesteld en stiekem maken Flor en ik al een grapje, dat als we de kinderen hier een workshop gaan geven over communicatie we de directeur ook zullen uitnodigen. Het is een zeer stoïcijnse man, die alleen met veel pijn en moeite 'si' en 'no' eruit geperst krijgt. Uit gesprekken met een lerares hebben we begrepen dat ook op deze school hetzelfde probleem leeft: de kinderen hebben geen discipline, respect noch structuur. Daarom hebben we besloten om te beginnen met een workshop over "luisteren naar elkaar". We hebben een

plaatjes van een kind met grote oren, ogen en een mond. Ondanks dat deze kinderen blijkbaar slecht luisteren, begrijpen ze heel goed waar we het over hebben. Halverwege de les beginnen ze zelfs netjes hun vinger op te steken als ze het antwoord weten en gillen niet meer allemaal door elkaar heen. We sluiten de workshop af met een liedje, waarbij ze op het einde van het lied hun handjes voor hun mondjes moeten doen en heel stil moeten blijven zitten. En het is niet te geloven, maar ze doen het!



Flor legt de kinderen uit waarom luisteren belangrijk is.

Na afloop spreken we onze verbazing uit over het feit dat we in alle projecten en op alle scholen te horen krijgen dat de kinderen zo weinig discipline en respect voor de leerkracht hebben. Al deze kinderen komen uit zeer kansarme gezinnen, waar ze bijna altijd alleen thuis zijn. Er zijn geen vader en moeder die hen corrigeren en op straat geldt het recht van de sterkste. Ik vertel Flor dat ik laatst las dat ouders hun kinderen "wortels en vleugels" moeten geven en ik denk dat dit heel goed het probleem van de kinderen hier weergeeft. Ik vrees dat hier in Peru de kinderen al heel jong 'vleugels' krijgen, ze leven van kleins af aan als vrije vogeltjes, maar dat ouders heel veel moeite hebben met het geven van 'wortels', omdat ze zelf thuis ook nooit een stabiele basis hebben gehad. Daarbij komen de plattelandsgezinnen in de stad in een heel andere wereld terecht. Het werk waar ze zo op gehoopt hebben vinden ze niet, omdat ze vaak analfabeet zijn. Dit betekent dat ze zullen moeten leven van de verkoop van spulletjes op straat of op de markt en dat hun kinderen hele dagen alleen rondzwerven in de wijk. Daarnaast merken we ook dat het voor veel kinderen een zware last is om zich t.o.v. andere kinderen altijd de mindere te voelen, altijd met een open hand en in een uitzonderingspositie te leven, en bij het maken

van hun huiswerk afhankelijk te zijn van de steun van een opvanghuis als Hogar de Cristo, omdat hun ouders hen niet kunnen helpen. Misschien is dat de reden dat ze zo hard roepen, om ook gehoord en gezien te worden. Een ding is zeker, ook hier is nog veel werk te verzetten.



Een workshop over vriendschap aan Restoring Children.

Op woensdagmiddag geven Flor en ik een workshop aan de meisjes van Restoring Children. We hebben een workshop voorbereid over vriendschap en vertrouwen. We hopen hen de komende maanden met deze workshop te laten zien wanneer je over een vriendschap kunt spreken en waaraan je kunt merken dat je een vriend kunt vertrouwen. Ook Sonia, het tienermoedertje van 15 jaren dat pas sinds kort in het opvanghuis woont met haar baby Luigi van 10 maanden, neemt deel aan de workshop. Alle meisjes komen volgens goed Peruaans gebruik ons eerst een omhelzing geven, maar Sonia deinst achteruit. Dit contact kan zij absoluut nog niet verdragen en wat begrijp ik dat! Ze is door haar oom verkracht en hierdoor zwanger geraakt. Gelukkig hebben Rick en Sandra haar in hun opvanghuis opgenomen en hier is ze bevallen van haar zoon-tje. Sandra vertelt mij dat het bij al deze meisjes ontzettend lang duurt voordat zij weer enig vertrouwen in de medemens hebben en aangeraakt willen worden. Laatst vond de kokkin een vieze lange broek van een van de meisjes in de slaapzaal op de grond en heel verontwaardigd vroeg ze aan Sonia wie deze zwaar mishandelde broek zomaar op de grond had gegooid. Sonia begon te schreeuwen en met haar hoofd tussen haar handen tegen de muur te slaan. Bij het horen van het woord 'mishandeld' sloegen bij haar alle stoppen door. Sandra heeft nadien een hartig woordje gesproken met de kokkin. Het is geweldig om te zien dat alle meisjes inmiddels voldoende vertrouwen in Flor en mij hebben en op alle fronten

hun best doen om mee te denken en antwoord op onze vragen te geven. We hebben een levensboom getekend en alle meisjes hebben een papier boomblad gekregen waarop zij moeten verwoorden wat volgens hen vriendschap is. Er komen mooie woorden uit, zoals: vriendschap is respect hebben voor elkaar, blind vertrouwen, delen, naar elkaar luisteren, er voor elkaar zijn in goede en slechte dagen, begrip, liefde en communiceren met elkaar.



De meisjes vullen de levensboom met bladeren.

Donderdagochtend klokslag 08.00 uur melden we ons bij de receptie op de school van de stoïcijnse directeur en we krijgen te horen dat we niet aan onze workshop mogen beginnen, want dat eerst de directeur ons wil spreken. Net als afgelopen dinsdag laat hij ons bijna een half uur buiten staan wachten. Als hij uiteindelijk naar ons toekomt is het enige wat hij vraagt: "Waar waren jullie gisteren? Jullie zijn niet gekomen". We vertellen hem in alle rust dat we wel zijn gekomen, maar dat het de profesora gisteren niet goed uitkwam en dat we met haar hebben afgesproken dat we vandaag om 08.00 uur terug zouden komen. De lange monoloog die dan volgt zal ik jullie besparen, maar het komt erop neer dat HIJ de directeur is, dat HIJ bepaalt wat er op zijn school gebeurt en als wij niet op de tijd kunnen die HIJ wil, onze workshops gewoon niet door gaan. We geven de directeur netjes een hand en maken dat we weg komen. Bij het weggaan zie ik boven de deur van de directeur de volgende woorden staan: "De wijze zwijgt, de slimme denkt, de onnozele schreeuwt". Deze tekst moet hij beslist zelf bedacht hebben om zijn eigen communicatieve onvermogen te verbloemen. We vinden het jammer dat de directeur hiermee ook de kinderen van zijn school deze kans onthoudt, maar er wacht een nieuwe school op ons en vol goede moed gaan we naar onze volgende missie.

We hebben een afspraak met de directrice, Maria Elena, van Nuestro Hogar. Sinds vorig geeft Flor daar workshops aan de kinderen van het opvanghuis. Maria Elena is een vrouw naar mijn hart. Ze is al bijna 25 jaar directrice van dit opvanghuis, is helder en duidelijk en heeft haar zaakjes goed op orde. Allereerst bedankt ze mij, het bestuur en de donateurs in Nederland voor de prachtige hulp die we bieden. Het is geweldig om te horen dat ze door de workshops die Flor het afgelopen jaar heeft gegeven echt beetje bij beetje een verandering in het gedrag van de kinderen hebben gezien. En niet alleen bij de kinderen, maar ook bij het team. Tevens geeft Maria Elena aan dat ze in hun opvanghuis nog met een groot probleem kampen. Net als in Ayacucho slapen ook hier veel kinderen tezamen met hun ouders in een en hetzelfde bed.



Flor in gesprek met Maria Elena.

Ook hier zijn de gezinnen groot, dus die kleine kinderoogjes en oortjes zien en horen 's nachts nog al eens dingen, die eigenlijk niet voor hun ogen en oren bestemd zijn. En deze huiselijke tafereelen worden in de klas in geuren en kleuren met de profesora en de klasgenootjes gedeeld. Het zou voor haar een grote steun zijn als wij hier een workshop aan willen wagen. Het gevolg is namelijk dat de ouders er niets van begrijpen waarom ook hun eigen kinderen net als zij op 14-jarige leeftijd een kind krijgen.

Zaterdag, 14 mei 2016

Sommige mensen komen in je leven als zegeningen, anderen als lessen.

Maandagmiddag gaan we naar Nuestro Hogar om een workshop te geven over intimiteit. Als onderwerp voor onze workshop hebben we gekozen voor de tekst: "Mijn lichaam is mooi, het is van mij en van niemand anders". Bij de workshops houden Flor en ik er rekening mee dat het

vooral dynamische lessen moeten zijn, waar de kinderen actief bij betrokken worden.



Het is heerlijk om ook buiten te werken met de niños.

Eerst gaan we met de kinderen naar buiten en moeten zij in een cirkel gaan staan. Vervolgens mogen ze stenen zoeken en deze leggen we in het midden van de cirkel. We laten hen de verschillen van deze stenen benoemen: groot, klein, fijn, grof etc. Daarna mogen ze ook de verschillen benoemen tussen jongens en meisjes. Als de kinderen goed op dreef zijn gaan we naar binnen en mogen ze een tekening maken van het lichaam van een jongen of een meisje. Het is niet te geloven maar alle jongens weten tot in de kleinste details weer te geven hoe het lichaam van een jongen en een meisje eruit ziet, terwijl de meisjes een keurige tekening maken van een jongen en een meisje met kleren aan. Al hun kunststukken worden aan de muur gehangen en als huiswerk geven we ze mee dat ze aan hun ouders moeten vragen hoe zij hun lichaam kunnen beschermen. Hopelijk lukt deze truc, zodat de ouders onbewust toch bij onze workshops worden betrokken. Het is mooi om te zien dat hun profesora de hele les bijwoont en steeds aantekeningen maakt. De komende twee maanden gaan we deze workshop verder uitbouwen om uiteindelijk de prangende vraag van Maria Elena, over het nachtelijke liefdesleven van de ouders van deze kinderen, erin te koppen. Goed werk heeft nu eenmaal tijd nodig!

Sinds vorig jaar november geeft Flor ook workshops aan kinderen met een hersenbeschadiging en dinsdag gaan we een bezoek brengen aan deze niños. Bij binnenkomst zie ik zwaar verstandelijk- en lichamelijk gehandicapte kinderen op een bed liggen. Al vele jaren ervaar ik hier in Peru, dat sommige mensen in je leven komen als zegeningen, anderen als lessen. Bij het zien van deze

jongens en meisjes voel ik beiden. Allereerst voel ik me bij het zien van deze kinderen een zeer gezegend mens, dat onze kinderen gezond zijn. Ten tweede geven deze kinderen en hun moeders mij niet alleen een les in dankbaarheid, maar zeker ook in geduld. De moeders vertellen me, dat de workshops voor hun kinderen een geschenk uit de hemel zijn. Nog nooit heeft iemand zich om hun kinderen bekommerd, ze staan er altijd alleen voor. De Staat doet helemaal niets voor hun kinderen en zij kunnen niet gaan werken, want hun kinderen wonen thuis en hebben 24/7 hun aandacht en zorg nodig. Ze kunnen niet praten, noch zelf eten, zitten, staan of lopen. Ze liggen de hele dag op bed en zijn zwaar spastisch.



Samen vingerverven met Flor, dat is genieten!

Flor werkt met hen op twee fronten: ze leert de kinderen hun emoties en zintuigen te herkennen: wanneer zijn ze gelukkig en hoe zie je dat iemand gelukkig is; ze leert hen op hun ademhaling te letten als ze boos en gefrustreerd zijn; het leren herkennen van verschillende materialen door te voelen; het luisteren naar geluiden etc. En ze geeft hen senso-motorische training, zoals spelen met een bal, werken met vingerverf etc. Als ik de dankbaarheid van deze moeders zie ben ik blij, dat we in ieder geval een klein beetje hulp en vrolijkheid in het leven van deze kinderen kunnen brengen! De eerste les die ik vandaag al van deze kinderen leer is, dat ik bij het zien van deze meisjes er zonder na te denken vanuit ga dat ze ook geestelijk ver achter lopen. Niets is minder waar, want Sharina is 25 jaren en ondanks dat ze een kind lijkt, zwaar lichamenlijk gehandicapt is en niet kan praten, blijkt ze al onze gesprekken feilloos te kunnen volgen. Als de kinderen Flor zien binnenkomen beginnen ze wild met hun armen te slaan, kreten te slaken en

stralen ze van oor tot oor. Wat mooi om te zien dat ze Flor wel degelijk herkennen!



Ook deze jongens genieten van de workshops van Flor.

Het raakt me diep als ik zie hoe een moeder haar twee zonen een voor een op haar rug uit de taxi naar binnen moet dragen. Als we binnen zijn stelt de moeder zich aan mij voor en vertelt dat ze twee kinderen heeft met dezelfde lichamelijke- en verstandelijke beperking. Maar tot op de dag van vandaag weet men hier in Peru niet wat haar zonen mankeren. Dit betekent dat men ook geen therapie of medicijnen voor haar zonen heeft. Als ze dit vertelt pinkt ze een paar traantjes weg en vraagt of de workshops van Flor, por favor, ook in de toekomst door kunnen gaan, want die zijn niet alleen voor haar zonen maar ook voor haar een grote steun. Wat kan ik me het verdriet van deze moeder voostellen! Als we weggaan zegt Flor tegen mij dat in het therapiecentrum waar zij voorheen gewerkt heeft een goede therapeute werkt, die de geestelijke- en lichamelijke toestand van deze kinderen kan evalueren, zodat de fysiotherapeuten weten welke behandeling ze nodig hebben. Het doet Flor en mij al ontzettend goed te zien dat het kleine beetje dat we deze kinderen kunnen geven voor hen zoveel betekent. Maar wat wil ik er graag voor gaan zorgen dat die therapeute om de zoveel maanden deze kinderen komt evalueren, zodat de fysiotherapeuten deze kinderen veel gericht kunnen helpen. Dit is een mooie wens om na terugkomst in Nederland voor te gaan knokken.

Zaterdag, 21 mei 2016

Tel niet de dagen, maar laat de dagen tellen.

Maandag gaan we verder met onze workshops over intimiteit met de kinderen van Nuestro Hogar. Als Flor en ik bij Nuestro Hogar aankomen zitten de kleintjes al keurig op ons te wachten.

Deze ronde gaan we het hebben over gevoelens. Maar eerst willen we graag weten wat hun ouders hebben geantwoord op de vraag hoe zij hun lichaam kunnen beschermen. Een van de kinderen antwoordt met een stralend gezicht dat hij zich warm moet aankleden, maar de rest kijkt ons beteuterd aan. Ze hebben blijkbaar de vraag meerdere malen aan hun ouders gesteld, maar die antwoordden hen dat ze voor zulk soort dingen geen tijd hebben. Met alle wilde verhalen die de kinderen over het nachtleven van hun ouders vertellen kan ik me dit goed voorstellen! We besluiten dat we onze vraag op een briefje mee gaan geven en ook de profesora belooft dat ze de kinderen er dagelijks aan zal herinneren.



Hoe voelt een spons?

Ook vandaag gaan we lekker met de kinderen naar buiten. Eerst smeren we hun gezichtjes in met zonnebrandcrème, want ook dat is je lichaam beschermen. Daarna moeten ze hun mouwtjes en broekspijpen opstropen en laten we hen verschillende materialen voelen: we wrijven met een spons over hun armen, met schuurpapier, watten, een steen en vragen aan hen hoe dit voelt. Als we terug zijn in de klas laten we hen benoemen op welke wijze zij denken dat ze hun lichaam kunnen beschermen. En steeds verbaast het me hoe goed de kinderen weten wat we bedoelen. Er komen antwoorden als: jezelf wassen, gezond eten, voldoende slapen, tanden poetsen, in de zon een muts opzetten en insmeren met zonnebrand. En het is mooi dat ze inmiddels zover zijn dat ze daar ook bij benoemen dat je niemand aan je intieme lichaamsdelen moet laten komen. Vervolgens vragen we hoe je emotioneel goed voor jezelf kunt zorgen. Het eerste antwoord is al meteen een schot in de roos: door regelmatig te lachen. Hier ben ik het roerend mee eens, want een dag niet gelachen is een dag niet geleefd. Maar ook door te dansen, door een

omhelzing of een kusje. Dit laatste brengt wel een hoop gegiechel met zich mee, maar het is knap dat een kind van deze leeftijd dit al hardop durft te zeggen.



Sonia en haar baby Luigi.

Dinsdag zetten we onze workshop over vriendschap voort met de meisjes van Restoring Children. Heel voorzichtig zie ik de 15-jarige Sonia iets opener worden. Ook zie je dat ze probeert haar best te doen wat aandacht aan haar zoontje te geven. Het is prachtig om te zien hoe gek de andere meisjes op haar zoontje zijn en hoe liefdevol ze met hem omgaan. Wat hoop ik dat hierdoor Sonia ook beetje bij beetje van haar kind zal gaan houden. We bespreken met de meisjes wat volgens hen goede en slechte vriendschappen zijn. En hoe bouw je een vriendschap op. Een goede vriend of vriendin helpt je altijd in goede en slechte tijden; je kunt zeggen wat je denkt en voelt; ze vertelt je verhalen niet door; je mag zijn wie je bent. In tegenstelling tot een slechte vriendschap. Bij iemand die niet goed voor je is voel je je niet op je gemak; je voelt je niet vrij om je mening te zeggen. De reacties van de meisjes zijn niet van de lucht en hoe jong ze ook zijn, is het ons heel duidelijk hoe beschadigd ze zijn. Iemand heeft in hun leven ongewild zoveel misbruik van hen gemaakt, dat we voelen dat ze er eigenlijk geen idee van hebben dat het alleen belangrijk is wat **zij** van een vriendschap vinden, dat het om hen draait en niet om wat de ander van hen wil.

's Middags gaan we naar Hogar de Cristo. Flor is blij dat ik die middag als vrijwilligster kom werken, want ze komt in haar lokaal handen en voeten tekort en ze wil graag weten wat ik ervan vind. Ze helpt ongeveer 20 kinderen van 9 tot 12 jaren en het is een heel lastige luidruchtige groep kinderen. Allemaal hebben ze hun eigen trieste

verhaal en allemaal proberen ze dit zo hard mogelijk weg te gillen. Als profesora begeleidt Flor hen bij het maken van hun huiswerk, maar als ze 1 kind helpt breken 19 anderen de tent af. Gelukkig ben ik zo slim geweest om wat knutselmaterialen mee te nemen en elk kind dat zijn huiswerk af heeft mag aan mijn tafel aanschuiven. Een van de jongens, Renato, komt ook vragen of hij mee mag knutselen, maar uit stoerdoenerij knipt hij tot twee keer toe zijn werk aan flarden. En even vrolijk vraagt hij een derde stuk karton. Ik kijk hem rustig aan en zeg dat door zijn verprutste materialen al 2 kinderen nu niet mee kunnen knutselen en dat ik beter de rest van de materialen aan andere kinderen kan geven. Als hij ziet dat het mij menens is vraagt hij met een smekende blik nog een laatste kans en dat hij echt, maar dan ook echt, zijn best zal doen. En de rest van de les heb ik geen kind meer aan hem.



Renato frot er lustig op los.

Renato komt uit een zeer problematisch gezin en dat straalt van de jongen af. Moeder heeft 3 kinderen van 3 verschillende vaders. De vader van Renato mishandelde de moeder zo erg, dat zij menigmaal in het ziekenhuis moest worden opgenomen. Maar ook de kinderen zijn door hem zwaar mishandeld. Moeder heeft hem en haar kinderen verlaten en ook de vader heeft de kinderen in de steek gelaten. Oma woont wel in de buurt, maar wil de kinderen niet in huis hebben. Daarom woont Renato op zijn 12e jaar al alleen in een klein kamertje aan de andere kant van de straat van zijn oma. Het doet me ontzettend goed te zien dat Renato zo gelukkig is met zijn mooie knutselwerk en mijn complimenten.

Vandaag aanvaarden we weer de lange reis naar onze "Peruaanse Jostiband" in Majes. Vorig jaar hebben we een donatie weten te bemachtigen om

muziekinstrumenten te kopen voor een groep verstandelijk beperkte kinderen in een afgelegen dorp in de woestijn, Majes.



José geniet met volle teugen van de muziek.

Op donderdag geeft de muzikleraar altijd les aan de kinderen en die les willen we voor geen goud missen. Tezamen met Dr. Ernesto, de oprichter van het schooltje in Majes, gaan we op pad. Als we bij het schooltje aankomen staan de kinderen al uitgelaten op ons te wachten. We worden aan alle kanten omhelst en vol geplakt met kussen. De muzikleraar is ook zojuist aangekomen en ook hem staat een warm welkom te wachten. Het is geweldig om de kinderen en Profesora Marcela weer te zien!

De muzikleraar, Jesús, tovert de instrumenten tevoorschijn en echt, lieve mensen, op zo'n moment realiseer ik me extra wat een prachtig werk we doen! Hier zien we echt dat daar waar liefde en hoop samenkomen, een toekomst is. Nooit had ik durven dromen dat een muzikleraar deze kinderen ook echt iets geleerd zou kunnen krijgen. Maar hij heeft hen gevoel voor ritme bijgebracht en het is niet te geloven, maar ze volgen hem. En zo bieden ze ons een prachtig concert, het eerste concert van onze speciale Majes band. Een van de jongens, José, voert een dans voor ons op en speciaal voor mij zingt hij een lied, waarbij hij met zijn vingers een hart vormt. Een van de meisjes, Maria, begint altijd intens te huilen als ze gelukkig is en ze moet wel heel gelukkig zijn vandaag, want regelmatig barst ze in tranen uit. In de pauze praat ik met de muzikleraar en zeg hem dat ik ongelofelijk blij ben met zijn werk, want dat je kunt zien dat hij er met hart en ziel voor deze kinderen is. Hij vertelt me dat hij les geeft op particuliere scholen, maar dat niets hem meer voldoening geeft dan les geven aan kinderen die altijd buiten de boot vallen. Hij

gaat iedere donderdag met de bus naar Majes en moet daarvoor 6 uren reizen. En dan ook nog voor een minimale betaling. Maar hij doet het met plezier, omdat hij vindt dat een mens niet zonder muziek kan leven. Vol muzikaal vuur vertelt hij me dat muziek verbindt, ons vult, troost, hoop geeft, helpt, geneest en gezond maakt. En als ik naar de gezichtjes van deze kinderen kijk voel ik precies wat hij bedoelt. Ze kunnen nauwelijks of niet praten, maar hun stralende gezichtjes spreken boekdelen. Na weer vele warme omhelzingen nemen we met pijn in ons hart afscheid van onze speciale niños.



Een gratis swingend optreden van José.

Lieve allemaal, het zit er weer op! Morgenochtend in alle vroegte vertrek ik van Arequipa naar Lima en zondag laat in de middag hoop ik weer voet op Neerlandsbodem te zetten. Gelukkig heb ik in de loop der jaren steeds beter geleerd om afscheid te nemen. De eerste jaren dat het, na mijn werkverblijf in Peru, tijd was om naar huis te gaan, had ik altijd een heel dubbel gevoel. Enerzijds verlangde ik er naar om naar huis te gaan, naar de mensen waar ik van houd, maar anderzijds wilde ik zo graag nog meer werk in gang zetten en realiseren. Na enkele jaren realiseerde ik me gelukkig dat het werk hier nooit af is, hoelang ik ook blijf en sindsdien denk ik: "Tel niet de dagen, maar laat de dagen tellen". Ik moet er niet naar kijken hoeveel dagen ik nog graag hier was gebleven, maar naar wat ik in de dagen dat ik hier was heb kunnen realiseren. En met alles wat ik in Ayacucho tezamen met Frédérique en het team en hier in Arequipa met Flor heb mogen doen, keer ik als een zeer gelukkig mens met een voldaan gevoel terug naar Nederland. Mijn ervaringen hier hebben me weer zoveel gebracht!



Een warm afscheid van onze Peruaanse "Jostiband".

Nooit kom ik dichterbij mezelf dan zo ver van huis en bij het doen van dit ontroerend mooie en dankbare werk.

Nogmaals een diepe dank voor jullie warme belangstelling en wat hoop ik dat jullie ons mooie werk blijven steunen, want alleen tezamen kunnen wij deze kansarme kinderen kansrijker maken.

Een lieve groet,
Marianne.

Ik hoop intens dat deze nieuwsbrief voor u opnieuw aanleiding is om Kinderen van de Zon te steunen. Graag ontvang ik uw bijdrage op:

IBAN: NL74 INGB 0009 2334 76
ten name van

Stichting Kinderen van de Zon,
Land van Ravensteinstraat 31, Uden.

Onze stichting is aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat giften aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting. Bij een schenkingsovereenkomst voor 5 jaren is het belastingvoordeel voor u het gunstigste. Voor meer info zie:

www.kinderenvandezon.org

Heel veel dank voor uw belangstelling en steun. Mede namens het bestuur wens ik u een fijne zomer.

Marianne Schepers-van Weert.